

دکتر فرخ‌رضا کبیر

دستیار دوره تخصصی، گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

نیما وزیر

دانشجوی سال پنجم دوره دکتری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

همستر

پرورش، نگهداری، بیماری‌ها

۹

استفاده در تحقیقات

کبیر، فرخ‌رضا

همستر: پرورش، نگهداری، بیماری‌ها و استفاده در تحقیقات / فرخ‌رضا

کبیر، نیما وزیر - تهران: نوربخش، ۱۳۸۲.

ISBN 964-6625-83-5

۶۴ ص. : مصور، رنگی، جدول.

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص ۶۴.

۱. همسترها. الف. وزیر، نیما. ب. عنوان.

۶۳۶/۹۳۵۶

SFF۵۹/۵۸۵۲

۳۲۶۱۴-۸۲م

کتابخانه ملی ایران

عنوان: همستر: پرورش، نگهداری، بیماری‌ها و استفاده در تحقیقات

نویسندگان: دکتر فرخ‌رضا کبیر، نیما وزیر

ناشر: انتشارات نوربخش

نوبت چاپ: اول، اسفند ۱۳۸۳

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۵-۸۳-۵

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

بسیار خوشوقتیم که یکی دیگر از کتب مفید و کاربردی در زمینه پرورش، نگهداری و بیماری‌های حیوانات خانگی توسط عزیزانمان به رشته تحریر درآمده است. اینجانب مواردی از بیماری‌ها و ضایعات همستر را در طول فعالیت‌های تشخیصی خود مشاهده نموده‌ام و لازم بود کتابی که حاوی مجموعه اطلاعات مفید باشد تهیه و در دسترس همکاران و دانشجویان گرامی قرار بگیرد. نوشته حاضر به اهتمام جناب آقای دکتر فرخ‌رضا کبیر، که بیش از ده سال تجربه کار کلینیکی در زمینه دام‌های خانگی را داراست و امسال نیز حائز رتبه اول امتحان پذیرش دستیار دوره تخصصی در گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران گردیده و آقای نیما وزیر دانشجوی عزیزمان به مرحله چاپ رسیده است. من لازم می‌دانم بیان نمایم که خوشبختانه بیش از دوازده سال است آقای دکتر کبیر را می‌شناسم و مدتی به عنوان دانشجویانم در دانشکده دامپزشکی و مدت بیشتری نیز به عنوان همکار در زمینه کارهای درمانگاهی و تشخیصی در کنار هم بوده‌ایم. شاید به جرأت بتوانم بگویم که از جمله افرادی است که همت، پشتکار، جدیت، مدیریت، دقت، ظرافت، همکاری، صداقت و ذکاوت را مجموعاً در خود جمع نموده است. البته امیدوارم جامعه به خصوصیات مثبت و کمیاب نامبرده به تدریج آشنا گردد. همچنین لازم می‌دانم که از همت و دقت نظر آقای نیما وزیر دانشجوی باتوان خودمان نیز تقدیر نمایم، چراکه در زمینه‌های مختلفی با اینجانب همکاری داشته و اطمینان دارم که راه پیشرفت خود را به‌خصوص در زمینه‌های علمی و تجربی به‌خوبی یافته و در این زمینه‌ها به‌سرعت عمل می‌نماید. نوشتار حاضر به لطف نامبردگان مورد مطالعه اینجانب قرار گرفت و نکات بسیار جالب توجهی در آن یافتیم که می‌تواند راه‌گشای بسیاری از مشکلات مربوط به پرورش، نگهداری و بیماری‌های مربوط به این حیوان ظریف باشد. با توجه به مقاومت زیاد این حیوان نسبت به انواع بیماری‌هایی که گونه‌های حیوانات آزمایشگاهی را مبتلا می‌نماید، می‌تواند مدل حیوانی مفید و مناسبی برای تحقیقات باشد. لازم به یادآوری است که همستر بیشتر در امور تحقیقاتی مربوط به تومورها، دستگاه گردش خون و دستگاه تولیدمثل کاربرد دارد.

دکتر فرهنگ ساسانی

استادیار و مدیر گروه پاتولوژی

دانشگاه دامپزشکی دانشگاه تهران

آبان ماه ۱۳۸۲

بر خود لازم می‌دانیم از سرکار خانم مهندس آوا صالحی و سرکار خانم دکتر بیتا وزیر به خاطر پیگیری و تشویقشان در جهت انجام هرچه بهتر این طرح، استاد ارجمند جناب آقای دکتر فرهنگ ساسانی به خاطر توجه و دقت و ارائه راهکارهای مناسب و بازنگری قسمت بیماری‌ها، جناب آقای مهندس کیقباد کبیر که در اصلاح و رفع مشکلات جانمایی عکس‌ها و مسائل رایانه‌ای این کتاب نهایت همکاری را داشته‌اند و جناب آقای دکتر جلال صابری شکیب که در امر چاپ و انتشار این کتاب تمامی تلاش خود را به انجام رسانیدند، صمیمانه تشکر نماییم.

پیش‌گفتار

با توجه به ماشینی شدن زندگی انسان‌ها و کاهش زمان برای تفریح در خارج از منزل، علاقه به نگهداری از حیوانات خانگی روزه‌روز افزایش می‌یابد. یکی از راحت‌ترین و بی‌دردس‌ترین حیواناتی که می‌توان از آن‌ها در منزل نگهداری کرد، همستر است.

در کشور عزیزمان ایران نیز مدتی است که پرورش و نگهداری همستر در بین خانواده‌ها افزایش پیدا کرده و تعداد این دسته از مراجعه‌کنندگان به کلینیک‌های دامپزشکی نیز افزایش یافته است. به همین دلیل، از حدود سه سال پیش شروع به جمع‌آوری مطالب در رابطه با این حیوان زیبا و دوست‌داشتنی کردم. در این مدت به دو تن از دوستان دامپزشکم پیشنهاد همکاری دادم که ابتدا پاسخ مثبت دادند ولی وقتی با توضیحات من به وسعت و پراکندگی و مشکلات کار پی بردند، از همکاری منصرف شدند تا این که در سال ۱۳۸۱ به آقای نیما وزیر که دانشجوی سال چهارم دوره دکتری دامپزشکی و کارآموز کلینیکم بود، پیشنهاد همکاری دادم و ایشان با نهایت جدیت و پشتکار، بیش از یک سال همکاری خالصانه‌ای داشت تا بالاخره این کتاب تهیه و در اختیار شما عزیزان قرار گرفته است.

در این کتاب سعی شده ابتدا مواردی که در رابطه با پرورش و نگهداری همستر مهم و قابل توجه است آورده شود و در بخش دوم که برای همکاران گرانقدر دامپزشکم می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، به اختصار تعدادی از بیماری‌هایی که این حیوان زیبا را مبتلا می‌کنند آمده است. در انتهای کتاب نیز نکاتی که می‌تواند برای دانشمندانی که از این حیوان در تحقیقاتشان استفاده می‌کنند آورده شده است.

برای تهیه این کتاب سعی شده از آخرین و معتبرترین منابع و مراجع موجود استفاده شود. حدوداً ۱۵۰۰ سایت اینترنتی بازبینی شده تا اگر مطلب مهمی در رابطه با همسترها در آن‌ها وجود دارد در این کتاب آورده شود. تجربیات بیش از ده سال کار کلینیکی در رابطه با حیوانات خانگی و همسترهای بیماری که بررسی نموده‌ام نیز در این کتاب لحاظ شده است، ولی مسلماً ما نتوانسته‌ایم همه مشکلات را آورده باشیم و مسلماً این کتاب کامل و خالی از عیب نیست. لذا از شما صمیمانه استدعا داریم مشکلات و کاستی‌های این کتاب را به ما و به آدرس پشت صفحه اعلام فرمایید تا بتوانیم در بهتر شدن مطالب موفق باشیم. پیشاپیش از توجه و علاقه شما صمیمانه متشکریم.

آدرس ما:

درمانگاه اختصاصی حیوانات خانگی

سعادت آباد، انتهای سرو شرقی، ابتدای بلوار ۲۴ متری، شماره ۲، تلفن ۲۰۷۵۷۸۶ (۲۱)

تهران ۱۹۹۶۹۹۱۱۴

parsapetclinic@hotmail.com

فهرست

پرورش و نگهداری

۱۵	مقدمه
۱۶	پیدایش
۱۷	انواع نژاد
۱۷	همستر سوریه‌ای
۲۰	همستر کوتوله روسی
۲۱	همستر چینی
۲۱	همستر روبوروفسکی
۲۲	همستر کوتوله زمستان سفید روسی
۲۲	تهیه همستر
۲۳	نر یا ماده؟
۲۳	انتخاب
۲۴	تغذیه
۲۶	رام کردن
۲۸	تربیت
۲۸	زمین بازی همستر
۲۹	تولیدمثل
۳۲	تعیین جنسیت
۳۳	سلامتی
۳۴	نگهداری
۳۶	مراقبت از قفس

بیماری‌ها

۳۹

بیماری‌های دندان

۳۹	انباشتگی کیسه‌های گونه‌ای
۳۹	بیماری‌های دستگاه گوارش
۳۹	آنتریت باکتریایی
۳۹	تورم منشر روده
۴۰	بیماری تیزر
۴۰	کولیت یا مسمومیت ناشی از آنتی‌بیوتیک‌ها
۴۰	بیماری‌های انگلی دستگاه گوارش
۴۱	نئوپلاسم
۴۱	بیماری‌های دستگاه تنفس
۴۱	نومونی باکتریایی
۴۲	بیماری‌های دستگاه ادراری - تناسلی
۴۲	ضایعات رحمی
۴۲	نئوپلازی
۴۲	بیماری‌های غدد درون‌ریز
۴۲	دیابت ملیتوس
۴۳	بیماری‌های پوست
۴۳	بیماری‌های ناشی از جرب‌ها
۴۴	نئوپلازی
۴۴	بیماری‌های سیستمیک
۴۴	کورئومننژیت لنفوسیتی
۴۴	بیماری پلی‌سیستیک
۴۵	بیماری‌های وابسته به سن بالا (بیماری‌های پیری)
۴۵	آمیلوئیدوز
۴۵	ترومبوز قلبی
۴۶	تشخیص تفریقی بیماری‌ها
۷۴	داروهایی که در درمان بیماری‌ها کاربرد دارند
۴۸	اعمال جراحی متداول در همسترها
۴۸	اخته کردن همستر نر
۴۸	عقیم کردن همستر ماده

۴۸	پرولاپس رکتوم
۴۸	درمان شکستگی‌ها
۴۹	تأمین مایعات بدن
۴۹	دمای محیطی بعد از جراحی
۴۹	تغذیه تکمیلی در دوره درمان
۵۰	تزریقات

همستر در تحقیقات

۵۳	مقید کردن
۵۳	نشانه گذاری
۵۳	بی‌هوش کردن و آرام کردن همستر
۵۴	آنانومی
۵۵	نمونه‌برداری از همسترها
۵۵	ژنتیک
۵۶	جهش‌های ژنتیکی
۵۷	آسان‌کشی
۵۸	نام علمی نژادهای مختلف همستر
۶۴	منابع